परि

श्रीः॥ अंगस्य॥ आकृतस्रनि॥ अवधिविशेषणनिर्देशप्रमाणमनदृशपूर्वतिग्रहनेव कस्येलादिसिद्धिप्रयोजनमनिसंधायाग॥ आसमन्तादध्यायसमाप्तेरिति॥ इन
तोक्तिर्यस्येगोरवमुद्भावयितुमाह॥ पादितद्वारेति॥ अनुमनागस्येत्यनेनोगाधिकारविहितकार्यमात्रविधानमेवेष्टमिति॥ अनुमनातत्कारोत्तिपदेनस्य
धातोपप्रसंगाऽभ्युपगमं कर्तव्यं॥ उरदत्तस्येति॥ कर्मणोऽपि द्विर्वचने इत्येतस्य संप्रसारणं प्राप्नोति॥ हल्कादिः शेषेण निवृत्तिरित्यत्र वहूलादिशेषात्सं
प्रसारणं विमानियमेनेति पूर्वविप्रतिषेधाद्भवयेषां ग्रहणादापि संप्रसारणं॥ उरदत्वस्याङ्गाधिकारे विधीयमानस्यांगेनमत्स्यप्रत्यासत्तिपासरतिमित्तत्वा

॥ श्रीगणेशाय नमः॥ अंगस्य॥ आकृतीयमधिकारः॥ आसमन्तादध्यायपरिसमाप्तेरंगाधिकारः॥ परिनिष्ठितसमाप्याध्यायसमा परि
प्तेरंगाधिकारः॥ गुणो यङ्लुकोरिति यङ्लुग्ग्रहणं कर्तव्यं॥ प्रागभ्यासविकारेभ्यः पुनरंगाधिकारे सति यस्य लक्षणेन तत्संबंधो ऽस्तु
हि॥ प्रागभ्यासविकारेभ्योंगाधिकारः॥ कस्मात् वेदकारस्य संप्रसारणं प्राप्नोति॥ आसमन्ताध्यायपरिसमाप्तेः पुनरंगाधिकारे स
ति उरदत्वस्यस्थानिवद्भावान्न संप्रसारणे संप्रसारणमिति प्रतिषेधः सिद्धो भवति॥ इत्येतानीमपरिहारो भवति॥
परि प्रागभ्यासविकारेभ्योंगाधिकारः २

नस्थानिवद्भावान्न संप्रसारणे संप्रसारणमिति वकारस्य संप्रसारणनिषेधः सिध्यति॥ प्रागभ्यासविकारेभ्यस्त्वंगाधिकारे उरदत्वस्यापरत नि
मित्तत्वात्स्थानिवद्भावासंगः॥ तत्र वदतः प्रतिषेधवचनात्परस्य तावद्यणः संप्रसारणं क्रियते पूर्वस्य तु प्राप्तं संप्रसारणं संप्रसारणे परतः
प्रतिषिध्यते न त्वेतदुदाहरणं॥ वादरा तु संप्रसारणभाविनि यणि परतः पूर्वस्य संप्रसारणप्रतिषेध इति पक्षः समाश्रीयते तदा वक्तव्ये ति
सिद्धमेवेत्यप्रयोजनमुरदत्वेऽगाधिकारस्य॥ ॥

ऽंगवृत्ते पुनर्वृत्तावविधिर्निष्ठितस्येति ॥ [illegible] पूर्वपक्ष [illegible] परिहारः ॥ अंगवृत्ते पुनर्वृत्तावविधिर्निष्ठितस्येति ॥ [illegible] अ.प.व.प
गानी [illegible] ॥ एतावता [illegible] ॥ [illegible] परिहार [illegible] ॥ एतदुपरि
[illegible] ॥ वृत्तिरिति ॥ [illegible] ॥ पारिभाषा ॥
स्थानेनाति ॥ अनेन [illegible] विशेष [illegible] पारिभाषाया ॥ [illegible] परिभाषा [illegible] स्थाने [illegible]

॥ यदुक्तमंगवृत्ते पुनर्वृत्तावविधिर्निष्ठितस्येति ॥ [illegible] परिभाषा [illegible] अधिकारः ॥ [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] स्थाने [illegible] अंगस्य स्थाने [illegible] ॥ एवं [illegible] ॥ अंगस्येति स्थाने [illegible]
[illegible] अधिकारः ॥ अंगस्येति स्थाने [illegible] अधिकारः [illegible] अंगाद् [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] अंगस्येति स्थाने [illegible] विधि [illegible] विशेष [illegible] ॥ अतो [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible] ॥ आचार्य [illegible] परिभाषा [illegible] ॥ एवं [illegible] ॥ [illegible] ॥ अंगस्येति स्थाने [illegible] ॥ [illegible] ॥
[illegible] ॥ [illegible] ॥ परिणाम [illegible] ह्रस्वा...
[illegible] परिणामः ॥ [illegible] अंगस्य [illegible] परिणामः ॥ [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] १
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible] भवतः [illegible] ॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥१॥

[illegible] इति

[illegible] [illegible] ॥ [illegible] ॥
[illegible] [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] [illegible] ॥
[illegible] [illegible] ॥

[illegible] [illegible] ॥
[illegible] [illegible] ॥ प
[illegible] [illegible] ॥
[illegible] [illegible] ॥॥

[illegible] [illegible] ॥ [illegible] ॥ एम
[illegible] [illegible] ॥ २
[illegible] [illegible] ॥
[illegible] ॥

४

कोनिपुनमिति। सुर्येत्पत्र्प्रहणपथनपपदः ण्यांके नैति सप्तसिद्धिंन्तनामद्यः सेनसारणादे [illegible] नेसेनि। हनल्रल्प्यंगत्पेत्यस्यामुत्रनसाहांणा से। सें नें कल्पहोत्लिनेवा बौनेमे
पूसन्णानवर्णोदिशाप्यातर्मनतस्तनिश्रोवने। तपमर्पोनर्वोनेस्त्रूणनपना। दूस्यपदुत्तेसेन [illegible] तनेनेत्स्यान्त्यादे पोमवनेनि। [illegible] नदीलोहेद्रैतनः। नौदरीना आ
दप्तास्तानौ। एहि सा। रिमंत्रुणास्यसार णे। तत्। दूस्य देशि निसातनकाय्यनन्तो। सेवे। लद्गीत। स्पजसे रोप् [illegible] तस्वि तांनेपमार णंपनेपमसोशं तोसोरपाहणगा दिद्धरणा

कोनिपुनरंगाधिकारस्यपोतनानि। सूंगा। विकाशस्पपोतनेन स्वमारणशी पैलो। हनउमरस्तसंयमनसाएणन्प्रदी पोदोतंभवति। दूतः। सैलः
सत्वसेः। पूत्वनस्पूंगत्योनिर्देः। विश्वनेद्रुहत्स्यनामसुनोरे। षेतेपपोतनं। नामिरेपेपोमवति। त्पदीनां। देहनों सूंगत्पेनिर्देः। [illegible] पिलां। तदः
पि\ पाणनोपदेशः॥ सनिरे पोपोभवति। विरेकी पानि। लुकूपनि। सूंगसैन्सपोरेमिमस्तानानि। णपुस्तानामा। निपैतेपणेतनन्। न्तपान [illegible] सूण
नः। सूंगस्पेति। केः। निपोपान। निपोपानः। पानेनाभिस्पेन्सपोतनं। दूसैः। न्सैः। सूंगस्पेनिर्देः। वासूणाभिस्ता। श्रोस्वनभिस्तदो। दूता
शिवराशेषपोतनं। स्पुकार्भोत। के हिदा। सूंगस्पेनिर्देः। पाप्सेन। सूनिदिः। रपुत्रवदः। सुपरस्सनामनदोमिनुशनेमुद्र। दूसूविदापोभि
तलानि। रपत्रत्रदोतनपोतनसूंपोनिपुः। सोनौधतः। सूंगस्पेनिर्देः। सापौसूर्खी। पुगरेस्पतेः। पपोतनं। सामन्या सेंदुभाकेः। पसाकं
स्हुंगस्पेतिके। पुषा नाम। सूनाम। रणनानारु पपोतनं। नोतनुनैनना। दृवान। सूंगस्पेनिर्देः॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥

देः। देहोपादः। निकर्ष्वकि निनेत्नेनि। पण्ड्रसनिका पं मेवमारोने। शेषि लापिपिला सुसंपे। सांसनौ निपामाहितलवनमप्रमाणकाणु। सहेतीपिकानवनेत्ना। बलि
कमार मुद्रः। त्रनौतिसेयुवनिनेराक्र सनाने। भाचात्नुष्ठी वहुभवनस्तयौनुरिष्क्रनेना। स्पिपा कमेदनामितरुचे चरिमत्नानेतिः। सानुनेपो। चै
धानुः। विवेना। दूमपो। देननारेणेंद्रा। नामसानुवंधके॥ ॥धानेोस्यायाभिवारीनकारहनिमसेनपूहणमसंज्ञः॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

त्यर्थं स्वेनि। मूढं तु निलपत्र मलपोर्णनिमित्तं तेनोपादेयस्तेन च प्रत्ये॰ कृत्यं तेन गम्यमाणो। पदस्यात्म निहितलक्षणहृदये स्व नेपत्नत्वं पदस्तैपाणनिभ्नोन कृभितेष वनु
पमयमक्को। निर्लेनोणार। पमन्न नंदन प्रत्यर्थान्तिरं दृश्नेनर्थ न भायेः नीयार्थ वाचकत्युता स्वाभाविकर्म्या भिकार्ये कृत्यभावेन निलिद्यमूमीन नेदयत्यते। यद्वा निलपार्थ
निमर्थदृष्टु निविथ निःकमेद्वृता हत्नं पत्नं पत्नं नेदार प्रत्याद्॰। हत्न दर्शनमेन मात्रता नैर्थ तेनमु विकल्पं। सूत्रने भिवारो नमपीतस्व नेभंप्राति॥ ॥ ॥ नूनं सूत्र
पदस्त्याभिप्रे पहृणोवतिविधियोर्थविमत्ता हदरम्नमारोद्दिनि। बाह्मनिरेपमा भिनि। ग्रेकृत्या स्मारे प्रकारस्मारो। पनिहुमसोभिनक्तार्थनिषेधपोनेद्रसवे॰। सामानि

मूत्रपासमन्त्रयदृश्नियप्तनंगन्तृत्यमग्येप्यायाहिपमत्प्रदर्शितपद्सोगत्कापेमर्थविधापृत्य। येनान्तरैषै॰तदृश्त्रपमपरोज्ञयैमदरहोत्पादयुनः निहितकृतपद
त्सोपस्याततः। निहितमर्थहदि गरहतिनिरानान। मिदूमतते। कथमनगपमहणो। पमस्या नर्थनिहितमप्र [redacted] दौदपतर्वत स्पवमृहा
भेतृतीविमत्त्युस्पमृणो तस्त्रैमत्रात्यो नमनिष्पाद॰। हेत्वा दृश्यमानस्नमर्थविनाय वीतृ न सूत्रकृत्यकाण्यन्नृहृत्कारलक्षणा॰। सूत्रमकारणात्कृत्वाय
दे। पेतेनमर्थनिष्पानि। यूपोरतिरनेते। कृपचक्रनम दृष्टोपदेवेसारेयोगपाहनितेहृत्यक॰ कादोदनामेमकप्रदेशोनपवर्गि पनविषमानतुपदेशप
नेहृत्य प्रदर्शनप्ताय निपोद्वामातान व्यन्निषेधपम्नितेम नर्गन्त्र्यपरकोपदेशरनपोहनपीरणांविरेष्यप्रमाणरेपहृस्तंबोवदे। पीम पत्नीनिस्तदन
मानोनि। नायोवा। वायावे। नयरोपक॰। सूपमृत्यगामनुत्यतेनेद्य कृत्यदर्शनीनपमते मर्थेपगतैदृत॰ पत्नेवाद्यत्यनपामीनिता मामलक्षणामय
उनेत। सूयपेन भयंनिद्वेनत्वसामामर्थनिनतो। पादति। निपातनानां दृश्ये निपानते। हितं। पदार्थमपनुपेतपीलयगातंगस्मादिति॥

बा निमपेणप्रयोगमनुत्यते। नादकायमहो। पोपमंगः। पेषक्रत्या। पेहृत्मर्थनिरेधाभावादित्यादि॰ मंबंध नर्थयोगांतरेणयोगितिभाव॰। तद्वृत्तनिवेपना पे हृत्यवणा
दभिष्कामनृत्यर्थनिहमनिपुप्तनीर्थनिमंतात नेपेदापार्श्नितामपूर्णानि। किमन्यापरपदृगानुहृत्याचयिपहृत्यदरमपे॰। लविकृतो नानुपगे। मापोपमन्ययानाद कायस्या
निरीमेक्तिर्थानि। पानोत्तमनिति। मोमनकरो। पेनमितापे॰। सूपावंनामन्यपोगमिपकानेचेवासिमचोम॰ स्पादिनुमोतेवचापि मूत॰। सूपचेनिनानि
सबैमभाषान्तमुचनेनात्नादेवरमागिरमिद्ध॰॥

नाभि नुह रूपे … [illegible]

[illegible]

नत्वा [illegible]

[illegible]

नाभि [illegible]

[illegible] ॥ ॥ ॥

[illegible] ॥ ॥ ॥

तद्

भेदमुदाहरणं दर्शयति [illegible] ॥ [illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible] नियमनवनाडिरुद्धमिति [illegible] ॥ ॥

[illegible] नियमवतनाडिरुद्धमिति [illegible] इति

[illegible] सर्वनामस्थाने [illegible]

[illegible] सर्वनामस्थाने [illegible] ॥

[illegible] सर्वनामस्थाने [illegible] ॥ १ ॥

ऐवोत्ति वत्ति रत्ता हिंतिकमणाणे सुमा ण्योंघेतेत सानुमानिकत्न सणोमेव रेपसानिपमेनयाएहितसान चं श्रमणं पत्ता राउत्माणीपंतेत यांशिसुरंजा
म स्त्राने नमानं नुरुरांविति यूसेन याहीतिमसे गारत्मानपेस्सित निषेपधे रेपोतनमा रेमिर्गेते नपोपधा प्रहमानुहना चुतेत लेसणरो पेलसाकूमा
ऐवानुनेपोत्ति पानमणनिपमना यानतेना रेपोमा चः । रेतेपः रेनिपः तस्मिमारे वेविपिसायन रोपे [illegible] विनुहंमेनिनिपानः चामिरलीनं

रोचे निपेरुपधानिपमानमेहेनिप्पिरी रेनिधोकनरोयः उपयानसणारेपोसनिपमः नंचेत
घ् सुणभानसणारे पेतोसुदेपिरामरूने [illegible] काचः चेनिपमोपरूनेतनिपेघे यूपना वानु
चनेमाने रवेनामे स्थानमकरणे यानरकारः चोनिपमः चमकत एगीपेसु तासनिपामको।
भ [illegible] विष्यति ॥७॥ दी

रुणाणचे [illegible] तीनियुहणासो यन सणणा पेतारे रोमनहरत यमुावणिनेरो पः [illegible] स्मिचणि पोगे स रेनाम स्थाना नाहतान पिरे मंणा रुस्नेमाः [illegible] पिरे
नि सुणि पारोमि नकेम सुपरूनपतिपेपे रसनेनसेचेभूने रहरिद विषं सनेनाम स्थानं पिः सरूचपिनेरुमन गेचे पो सुह सनी पुमपाः सरूनपेमूक पे
निवनना न [illegible] सनानेपापे रोनगमे याण्यो पमाचोयनरेपाभोनारनपकएतनिपमः सणा रुतिनिपमो चेभिसामण्या नूसवसारी पुसानियमन
यारेतिमिलचेः॥ ११

पचादेर्गतेः। पद्मनपुंसकस्य संबंधिनि कौ निपमः। क्विपनेमुरिपत्वे नामस्थाने संज्ञके रम्‌ नपुंसके नाम्नः नपुंसके [illegible] नाम स्थाने नस।
चि निनंतस्य दीर्घनं नतोमपते। [illegible] नि चैव पानिपमम्याद्धे [illegible] नामरा [illegible] परेतु [illegible] पंचेते निपमम्याद्धे [illegible] पुंसको [illegible] निनं
स्ये नामस्थाने [illegible] तिरा [illegible] निपमे [illegible] [illegible] नामस्थाने [illegible] निनस

कथं पचादिर्घो निपमः मुरेरेनं [illegible] नमनत्र [illegible] निपमं पचादिर्घतः सर्वेनामस्थाने [illegible] सर्वे नामस्थानेनमनत्र
तिः। [illegible] सर्वनामस्थाने पुंसको निपमं [illegible] विशेषेण [illegible] निपमो [illegible] निपिरे [illegible] नि १
मासुर्येनिसृतिहाने [illegible] निपमे पुनरेव [illegible] निनपासन [illegible] निपमं कु
रा [illegible] रूपाणि निपमा [illegible] निपिरेरे [illegible] सुवपि [illegible] निप [illegible]
निपेधे पचादिर्घो निपमः [illegible] निपमं [illegible] सर्वनामस्थाने। [illegible]
नस्परे [illegible] सर्वनाम [illegible] [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] नपुंसकान् [illegible] नामस्थान [illegible] सर्वनामस्थानं [illegible] १०
[illegible] नपुंसक [illegible] निपमो [illegible] ॥ [illegible] ९
[illegible] नपुंसकनम

[illegible] इति [illegible]

उपसर्गव्याख्याने [illegible]

[illegible] ॥ १॥ १॥ १॥

[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥

रूपनिषेधे चेति [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥१॥

[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] पातु माम् ॥ ॥

६. [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ श्री ॥ ॥ [illegible] पातु माम् ॥ [illegible] ॥
[illegible]

स

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] पाद इति शेषः ॥ ॥ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ॥श्री[illegible]॥ ॥[illegible]॥ ॥

[illegible]

[illegible] ॥

असिद्धत्वत् इत्यत्र विरुद्धपक्षाभावोपमेयधर्मेरभेदेन विवक्षितत्वात्साध्याभावादिकं तदभेदावच्छिन्नं तस्य पक्षधर्मत्वं क्षिप्तेन पक्षसत्त्वरहितत्वमात्रे विपक्षतावच्छेदकं सिद्धः स्वरूपासिद्धिर्भेदरूपतामिति
विधानवत्साध्यधर्मी तदितरे व्याप्यविशेषितेऽसिद्धिवृत्तितादितिज्ञानं च पक्षवृत्तिसाध्यकर्मधर्मितावच्छेदकत्वेन यत्क्षेत्रावच्छिन्नतदवच्छेदकत्वमिति स्वरूपासिद्धत्वं स्वरूपापादितं न व्याप्यत्वात्
तु इत्याद्यपक्षविषयावच्छेदकत्वं पक्षवृत्तित्वेनैव व्याप्यतायाः पक्षे तद्व्यभिचारवद्वृत्तित्वाभावान्नेति व्याप्यत्वे तदत्र तथा व्याप्तेर्भङ्गे विपक्षतावच्छेदकत्वं नियतविरोधात्
तावविशेषव्याप्यविशेषिताविशिष्टत्वाच्छेदकत्वा पक्षनिरूपितः सिद्धत्वादिसिद्धत्वघटितविशेषणतापक्षे नासिद्धत्वविशिष्टसिद्धत्वविशेषणतापरिभाषाभावाभावत्वाद्यवच्छेदकमिति
अ पक्षवृत्तिसाध्यपक्षवृत्तिकथं वा

असिद्धवर्णनाभावात् असिद्धत्वहेत्वन्तरं किमर्थो व्याप्तिसिद्धत्वनित्यत्वे किमुक्तं न च ज्ञानेनैव कथं तु किमर्थं
सिद्धत्वनैयत्यवच्छेदकत्वं ज्ञानलक्षणमन्यथा पक्षधर्मतावच्छेदकत्वेन स्वरूपाभावाभावत्वेन विरुद्धविषयासिद्धत्वमवच्छेदकं
लक्षणमिति पक्षधर्मतावच्छेदकत्वस्वरूपाभावाभावत्वे न तदवच्छेदकत्वलक्षणं पक्षधर्मतायामव्याप्तिः इत्यादि।
८१
मात्रेतु ... नतिमते रूपं ज्ञानस्य सिद्धिविशेषणतावच्छेदकतानिरूपितत्वाभावात् ... मात्रपक्षे व्याप्यत्वं प्रतिबन्धकतावच्छेदकत्वात् पक्षविशिष्टसाध्यविशिष्टपक्षमनुमा
नं पक्षधर्मव्याप्त्याद्यभावादिसाध्यतावच्छेदकत्वं सिद्धत्वादिपक्षविशेषणत्वात् नतु पक्षे न असिद्धत्वहेत्वन्तरं किमर्थमिति नतु ज्ञानानुपपत्तिरिति पक्षव्याप्याभावत्वादिसिद्धत्वे
नभावेऽवच्छेदकं सिद्धत्वविषयत्वाभावेऽनिवृत्तिसिद्धतानिरूपितव्याप्यत्वाभावे विशेषणतानिरूपितावच्छेदकत्वात् अत एव व्यापकता व्याप्यत्वाभावसिद्धत्वं नतु पक्षधर्मता व्याप्यत्वमिति नतु
सामानाधिकरण्यं असिद्धत्वमनुक्तं मिति तत्पक्षे व्याप्यत्वे सामान्यविषयता साध्यत्वं तथा च पक्षे व्याप्यत्वात् हेतुतावच्छेदकत्वं सिद्धत्वं न तत्र व्याप्तिर्हेतुत्वं इति हेतोः॥

६२

[illegible] ॥

[illegible] इति ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] भवति ॥

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ [illegible] ॥ ॥

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

२२ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible]

[illegible] ॥ ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ ॥

[illegible] ॥ [illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ॥ [illegible] ॥

ब्रूतानीहरति। ब्रह्माविष्णु मायाहिसमस्तंभयोपकृत्वाहेतुत्वेन भावः। विश्वमिति कर्मणोनराः वित्तमपगम्यमीरिति थे। रस्नीच निर्वापेन विमलिप ब्रह्मिहत्व हितेमैनमस्तेहरनिवरि
भावयतानेवसारणमलि विद्वत्तेनाभिलयपहिदृष्टिविभानाह। अतिसृष्टिवनलाहातमारका गृह्यपालनमुपद्यते मानानाथ ग्रहकालेजोपमेयसारएणोकरविद्वनारजनालं

मेष्टकित्वविराणहितेहितस्वरहानाहि नमकविद्युत्वमाहिनसरणमस्यतो नीयमयोनवे। वयोनः ज्ञाना। मयोनामपोने भवन्नरुपरेणः
नेपमेथितिनोराः वामोतिं। स्पृष्टविहृत्वानामरतिनितरक्तिवेषानवेनस्मलेमनमवनरंजःशूलनेमानितविहृत्व इति। स्मावश्यानुलोपन
योजनेऽविधिशरमेषपमवस्पाषः। तेभनेतिकरमेनेश्चानो। रेणपरहरिवेसाकाश्मेयानमामोतिच्युद्धिहृतामृत्तिकानवंनलिपनाविद्ययो
नवे। पोर्वसोमयाव इति। विरवषंदेशिमावेवातकमां भवति। तवसार्यपानुस्पितः। असनिरूहोरितेतेमूलनयोनरतिनिवा
न्नारूरोपो भवति। परिहितं हि यवंद्योर्गनालि॥

हिरण्यपोनेपस्तुपस्पानान्तमानं वरोरितिवनिषेकाशन् सुगमिति। ननमृतहिलेविधिपगमानोकारलोगेनमनविन्यान्न वलारविहृतंमपिनमाहि
तस्यत्तनितिवक्लनवाप्नुतरणेष्वनोनम्भवेतरेरविनि। नमलान। नित्र्यनितालंवपानृरूपाय। वक्रोहिवंदनेनपोतितोल। मिषेवाशपकरलोपः। नाशितकामे। [illegible]
१ ने। सुपाञ्जनेषु वमाम्लोनेपुन्तोन। वाहिंसकारण्कमवतानोर्वःकोवः॥ ॥ श्रीवामीपवीवानुषो॥ ॥श्रीः॥ ॥ शुभम्॥ २॥
हरके२

नोप एवम्

अनुनासिकाचेति। सार्वधातुके परे [illegible] [illegible] [illegible] नुविकर्णे [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] प्रत्यातु

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

पक्षुपद्दनिापपंप्रनोद्वृतिजनतन्नेतिविशाधिदूनोतिसानंतस्मामिद्दलारानाभाहोत्रिमाकारलोघाघ्रसंगः॥नेसूपघनिपहेजन्यांभापानाद्धोपनान्यीपंतत्र
पानिपवेमनाद्भूपपेनात स्वनोते पेरि॥दूरेवृजामरला॥पमिापरानेदिवेपेनेपर्नेनि रुव्रं [illegible] निकागदपीनिानतस्याभाद्दुहणेविषपाचेपव्रपकरणे

आद्रंपक्रेणाहोपपेः

पत्रपेनराजानान्नात्रापितावानापितृ॥ध्युातपनोपाहोपंपोविद्वंवनरके।रिवंपपेजनंपपरुशोनवाज्ञान॥तत्तुप

पातो दूस्मानम्मामिद्दलानृष्ठनोरिमाकारलोपोनषाप्रो॥निचाद्दपितावापाप्रेपवृभिनिप्पानाम्मामिद्दलानृपमा र

नदूनिपनोपृःपापोमिस्सुवानाघुपवंवनाविन्नेसमानाःपघर [redacted]

[redacted] मिहुंभवनिाप्पाघपेवेननाहरूनाजनपुषःपषणनस्वुनवनाविमृषःपवपेवचूमःग्रस्पुपुरुलनारजन्

तुवृषःपत्तेणेवित्तसानाकारूनोपादोविनसेतस्पविभकेोसेनमाारणो॥पतुवदनिविारे ष्मानेविशेनस्पविभाता

वाकारूनोकःमामापिनावानाप्रिनृपेनिपष्णतोपत्तेतस्पवार्येषानुकेनोपद्दनिािकेनतत्पंपतनननोदिकूपमनुप्य

मानेगणनो॥ष्टुवा॥पदगासामर्यानास्मुवामरवपरनगपपपोजनगुवेविमुकपवपदरणेविषणा पेंभि [illegible]

भिकाजद्दपवनान्नहूभिमिरस्पपुषःविद्यपुकःत्तुवुवःहोनुतस्पपविनेवहिनाम्नसपएनेवामिद्दलेनानाववपेन

तुसमानाघुपननिर्षावमिद्दापेसंपपने ष्मिद्दलेपस्तुनमिनिसमानाघुपनपचापिपदाना॥ ॥(युमनलकमनाविनाजिनिमनमेपेम नमःशापिवमनोते॥पु)

(हरगाविसक्तेवेद्दनवगणेमोकद्देवमाापिमहा॥)

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

राम

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

यत्न पैमिः यस्ताभिरुक्तो [illegible] [illegible] [illegible] तामाकि [illegible] [illegible] [illegible] निमिन्तं [illegible] [illegible] [illegible] मात्र [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥ ॥ श्रीमद्देव [illegible] नाम

[illegible] [redacted] [illegible]

धाती

[illegible]

सम

[illegible] ॥

र यं स्त न र स्मृति । यं त ना म स्ये ति स स्तु पे ति स मा स: । मु त्रि भे र प वें ऽ पि प गें म मु हीं नि हि वे व न [illegible] ना तु ते ना प मां र्ष म नो य र ति पं ते नो प वि धा ना त से प कु र दू पं म व
भे व ति ना थो प्र ति ना । हु या न स्मा न यां । पु ण न म व ति मु न र नि भू न य म र ति । स्थे ने सं प मा । र णं वा गो । रो ग स्य पू लौ । प मा त्म ने का र पं ना । पि ता । ब्रा ष: या मा ति । व्या
स्या न ता रों वि शु पं र्म नि पा र पि नु मा र ष्य म नी ऽ नि । शु गु हा त नि मि स ला र हा त ला प म । ए का र्ये ने नु म ने का र प पु रा ने ना र । त इ मा । पु रा त न प र भ व ति पु र स्तू र का
र ए पा म प त्ने रे णं हो रा न ला तु प मा स्या न वा प ह्व मो र्ष ति । पु स से प्या न ना पोर वे प र से न । नी पा र्रि स न स्मे ति । प्रा ने का स रो त पा स म्या न त प ति पि च हूं । प ल नो । पो

२४ पा भा द्रि ति वे च स्तु ना म घो ना भू गु के पु प सं स्या नं कु तें यं भ न: प द्म शु ना थ ने सं प मा र णे हु ते अ ह्रो पो न पू ति मा नोति प ल्प पु न: स ह ते ना ति पुरा
[illegible] । [illegible] रुप्र रा मि दूं या रो नि त न र ते न म कु न: पु न र प प रे र: या ह त प नि रे प:
कृ प ते । श्रा ह न पु न ते रे हे न न प नि ले प पा । श्रा पा र नि पु त्रा ह वें र्स र ति न सं रे ह: । नि पा क पा र नि पु त्रा न स्त ने ने नि । पा मि ल पि म रे ह: । पा भा त
न ते नो ने ना श्रा वी वे पु: । ना भा रीं नि वृ स्तु ना म घो ना भू [illegible] रु नि ग्र मि हु ला त म न न ते पे गा हू प नो रि नि पु नि यु पो भू नि पु र्मा नि प स्मा पि
पो ने गा र भ हू ते न स्मा प ष न रा प: स्मा पे ना म सु ने के पु: [redacted] पु कु पि न गा नि हु तो म सों र रे ते न गा [illegible] पु प मि त्नि ति पे न: । प्र हे पो न नि कु तो म सं प रा त न नि कुं त न पा
२: य म न्सु ना ना पो रा त्नो नु हो त ल श्रा मे पी ता । कृ का र एं । नं गा भू न मां नें गें नि म नि प भा त । ने प र रा त नि हू ति म्मा रु म प वि पे ण: कु प मा हि न तो पा
२ नी १ रि म्रु र्ग स प न तो हे न पा र स्तु गो ना नि पु न: प रे ऽ ति ॥ ॥ पं ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ॥

१ स्तु रे ते पे प म नु रा त्नो न हू नि स त र प सं ग र्प नि पि पो पो मि नो गा म्बु [illegible] स्तु म त्तुं नि पु प म प ने पु णो स्तु भि रीं त त्र ना ऽ रौ नि भ क्ता र्नि स प म्या र प र्व वृ ति वां रे त्नो हिं त
स्मर ता हू: गे के न ने रु ना प के न र त व न ले पा रि स्त र र्या नि पि दे: पु रा त्न नि स रो त सं मा त्रि क पु प न त्नं । पा म भा व: प कु न प प्रे कि त प्रा ग्पु रा त नि रु नि स रा न सं ग पु ण नो
। न स्रों वे न र्षि ण ग जे र नु कु । पे नं ने न नि प्र स णे न प्रा स मा न नो पा रि स्त र म म नि प प रि ति ॥ ॥ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ३ ॥ ॥
प

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ॥ ६॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

६॥ मिश्र: [illegible] परम [illegible]

[illegible] नित्यो [illegible] पुनः [illegible] मामेति [illegible] विस [illegible]
[illegible] सति नित्याः [illegible] मिलनाः [illegible] तया [illegible] नित्यो [illegible]
[illegible] नापुनः [illegible] मातृ [illegible] ॥ [illegible] नित्यो [illegible]
[illegible] कार [illegible] नित्य [illegible] निपातः [illegible] नित्यो [illegible]
[illegible] मया [illegible] पुनः [illegible] देता
[illegible] नित्य [illegible] पापानां [illegible] भजना [illegible]

[illegible] नित्योपनिषद्भिः [illegible] प्रकारान् [illegible] नित्यो [illegible]
[illegible] नित्याः [illegible] नित्यानां [illegible] नित्य [illegible]
[illegible] नित्यो [illegible] सम्मित्य [illegible] नित्यो [illegible]
[illegible] मामेति [illegible] नित्यो [illegible] मामेति [illegible]
[illegible] भवन्तीति ॥

मि [illegible] नित्य [illegible] वेदाः [illegible] विषयः [illegible]
[illegible] नित्यो [illegible] राम
[illegible] नित्य [illegible] विपरीत [illegible]
[illegible] ॥ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ॥ ६ ॥ ६ ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

रमयतीति न न्येषवहैत्रेन्यम्मी त्स्वकस्मु रैत्नोवंताः पुनिमिता भूतः समुद्रांतं नेमि त्याचेन नेमन्मपेपुर्ष्टं द्विजानपेषु त्स्वकापनिरैषाः विनुणानुताप्यै
त्नोविषीयनत्नैवनस्वकारभूतायौ न्नैकारैस्मिवृद्भेतात्द्दैनेनेमंन्नि त्नेनमुरहिकाहिविरनतत्नैमनैवृत्नैषान्नि नेनतापे निमिकुनसम्पयः ग्रजन्नीतिने
वापराभ्यापार्गितत्रेय येवुयेगतुद्रीपात्नभप्यौमितिमाप्यकारापि पापः रद्मेनोमिसानवेत्तेभूनत्नेनापः कनचाहुंकुरिहनपूरयः नेनरननीतिर्द॥

न्नवतिषगान्नप्पातव्रूमोरतिकिषवैनेजपीतवम्मीपि।विनुतिन।विनुतिनेषवेस्कानेकृतेथे।तूतो।विनुति
मिषानुनाम्नि द्वैरिकैविषातनेमजूरैत्नोति यूपाकंभृतुमिरैयेत्तिषाननते भूम्भुषिनुरहरिहेषः स्यान, रणन
नःन्नरेणतेभूतेनकृतनुमिषातनैकिनोरे।पमपीतम्मैनतूपीतम्मि भूमनपञ्चापाव्यवृत्तिरैषप्तेनसेनोषा।मिा
मेकारनापनवनः सपूर्वत्याने।ननकारजनरनःसपवत्याेनकतेथे रजकत्मप्नेरजनरनि रजेकूातनरत्रःसर्वनेत्या
म्निहु।कितत्वैतेथोमात्रिकाः त्नयपाग्कवःभूव नेषिगरति॥ ।स्पानकुहैत्नेःनकानवरत्नेभूपापावःकैन्दानेहै
प्यानेवपमरत्ने।भूापामःकैंउपवेत्यानेकतेथेन्यूपजेगिति।किनवूननगेरेविनवात्र्ये।भूमेत्निहिप्यपैतकपै
वियमार्येप्यानाकप्यैवाविषपर्वे।पहिताव प्या।विमावृप्यपहर्गेतना [redacted] विनमापम्।। ३ ॥

रुभवति रतरमुभेरैतिमोकिरितमनू नयमपःकिम्प्रवति॥ ॥यमनरहरूकृतोःपानिमाकृतेति पासबुतुतिकाविप्रमन्पात्रःपापरपा
गामितमवेतपेः विषपार्यमिति कृाःराचनमहतेषपाप्याह्णमारे मोहेमाभूतरमपे ॥ ॥चीतपरेविको॥ ॥ द्व॥ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] भवति ॥ ॥ श्रीरामः शरणं मम ॥ ॥ श्री[illegible]
[illegible]म् ॥ ॥

यथेति वर्णोच्चारणात्पूर्वं तालुस्थाने कार्यासीमत्वं कृता [illegible] निरूपेणेति [illegible] इत्यर्थः [illegible] तत्र [illegible]
[illegible]
[illegible] इति [illegible]

यथैवेति [illegible] इति [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible] भवति [illegible] ॥ ॥ [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥
[illegible] इति [illegible] ॥ ॥ ॥ ६ ॥ ३ ॥ ७ ॥ ॥

य

संपादिते। पंचेः [illegible] इत्येवमनुमानिकत्वेनैव [illegible] इत्यानिवार्य [illegible] मामर्थमित्यत्र [illegible] विनाशो [illegible] ऽपि [illegible] सर्वानिष्पन्नो [illegible]
[illegible] माधीन [illegible] ति [illegible] निष्पन्नानुमानं [illegible] नाम [illegible] विद्वानां नाम [illegible] मिति [illegible] निर्देशः तेन [illegible] न्यायो [illegible]
[illegible] निरपेक्षं [illegible] मिति नियमे [illegible] सिद्धिविनि॥ ॥ [illegible] नेन [illegible] माशे [illegible] नाम [illegible]

संपनुमान [illegible] ति [illegible] ॥ ॥ [illegible] जनसमर्थ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] सामान्य [illegible] निर्माण [illegible] निषिद्धे [illegible]
[illegible] नाम [illegible] नम्मात्वं [illegible] ते [illegible]
[illegible] विशेषः [illegible] सामान्य [illegible] विशेष [illegible] व्याप्तिः [illegible]
[illegible] नानुमान [illegible] नियम [illegible]
[illegible] जनसमर्थ [illegible] नाम [illegible]
[illegible] साध्य [illegible] मवति [illegible] साध्य [illegible]
[illegible] साध्य [illegible] कारणः [illegible]
[illegible] साध्य [illegible] मते [illegible] पदार्थानिति १॥ २॥ ३॥ ४॥ [illegible] ॥ ॥

॥ तत्रा [illegible] नामसमर्थो ॥

[illegible] साध्य [illegible] नाम [illegible]
[illegible] नाम [illegible]
[illegible] निर्देशः [illegible] १॥ २॥ ३॥ ॥

व्याप्तं भवतीति साक मान [illegible] नानिता इत्यनन्वयरूपं तु सन्नोत्ता पुनः विषामनेनानि अतन्नरु नाभ्यां तु मन्वे पेरु न्ताभसन्धा विन्वाभावः अनुमेो हेतु विवक्षितविषयइति।
नि धर्मि केनचवस्था पीडितमा नापेक्षयसिद्धलेन न नेत्तीय। गौरद्रव्यत्वेन समेत्य अतर्ग पेण व्याप्तरीत्या दि निरूपद्धे धर्मि के धर्मे सम विशेषिते न

व्यापतं भवतीति विधर्मि विषयत्वेन लिङ्गपक्षको विधर्मि विषय इत्यर्थ इतितु सत्त्वे तत्र तु [illegible] लोकं व्याप्तमने तापरत्व इत्यनन्वयः समनोर्थं पक्षमनो तावत् विपक्ष
पक्षोत्तर स्वापो इत्यनन्वयव्याप्तत्वा मेत्र न्मारूपो यत्र पक्षो विपक्षे नान्वयेनानुगताः व्याप्तयानीय पक्षो विधर्मि विषय इत्यनेन
हिंसनो सावि पक्ष दृष्टान्त व्यापका पक्षः ना पक्षका धर्मलेन निवृत्ते नो व्याप्तिका पीति व्याप्ति पक्ष विपक्षयेति व्यापि विपक्षस्ताचकाः
कथं व्यावर्त्तमान इति भावः व्याप्तः सपक्षका पक्षः पक्षो विधर्मि विषयः इत्यनन्वय पक्षो विधर्मि विषयः पक्षिणो व्यापकः पक्षो विपक्षेन
नि विधर्मि विषयो भावानुज्ञा निवर्त्तकादिना भावे विधर्मि विषयत्वेन व्याप्ति पुनरेवा भवना निवेधे तोषः अनि विशेषवि धर्मि विषयः कि
वक्तव्य मनन्तापत्तिकत्वमन्तु व्यापकत्वे यस्ते न व्याप्ति विशेषवति विधर्मि विषयत्वे निः परि पक्षसाध्य व्यापकत्व सम्बन्धेनेति
हेत्वं पद्धति कथंचि पक्षव्याप्तता पक्षेन्व पक्षहेतुत्व यत्र व्यापकत्वं स्वेनापि नानेन व्याप्त पक्षमात्र तापत्र इति पचिवात्
निवृत्ति विपक्षे यत्र हेतुत्व पदस्य तत्र पक्षे व्याप्ति पद्धतैवव्याप्ति विद्धत्वं हेतो व्याप्ति नित्य अविनाभावो भवतेति विधर्मि विषयः तेनो
हेतुपदार्थेव नैमित्ति कत्वान्वयत्वा [illegible] धर्मानन्याप्ति तस्याः हेतु पक्षयत्वात् कार्यादेशमात्र इति विवक्षायां व्यापकं
इदं व्यापनम् प्रसरणे भवति ॥ ॥

निषेधे हेतुः पक्षव्याप्ति पक्षसिद्धताम् तेषां व्याप्तौ येन नाम हेतुः सिद्धताह व्यपदेश नय्यपक्षे निर रसीनि व्याप्तत्व समे ताव नि परिगृ
निवृत्त मनः पि विधर्मि विधे गौरद्रव्यादि व्यभिचार हेतुनरपक्षे व्याप्य नेयं निविश्रित्वा पक्ष पक्षहेतुत्व ना पक्ष किंवा पक्ष व्याप्ति पक्षे

ज्ञापकत्वाधाहृ अत्र सिद्धत्वादिति ज्ञापकं अंगवाधाह कथमप्युक्तिमिति पार्थिवेति । इद मुक्तं [illegible] सर्वं [illegible] मत्वल स्वरेणेनेनं भवतिकस्मात् सिद्धमेवात्र [illegible]
[illegible] सिद्धत्वमिति [illegible] ज्ञापकत्वाधाह [illegible] [illegible]
[illegible] सिद्धमेवमिति ज्ञापकत्वमेवाह [illegible] गवाधाह अत्र सम्प्रत्ययमिति ज्ञापकत्वाधाह [illegible]
मसंगइति [illegible] [illegible] सिद्धमिति [illegible]

[illegible] सिद्धत्वात् [illegible] सिद्धमेव [illegible] विप्रतिषेधे [illegible]
[illegible] सिद्धमेव [illegible] अत्र सम्प्रत्ययमेव
[illegible] सिद्धत्वात् [illegible] सिद्धत्वादिति [illegible] अत्र [illegible]
[illegible] सिद्धत्वात् [illegible] विप्रतिषेधेन [illegible]
[illegible] सिद्धं भवति अत्र सम्प्रत्ययमेव [illegible]
[illegible] सिद्धत्वात् [illegible] सिद्धत्वादिति [illegible] ॥

सिद्धत्वादिति [illegible] सिद्धत्वात् [illegible] भविष्यति । [illegible]
[illegible] सिद्धमिति [illegible] विप्रतिषेधे [illegible]
[illegible] अत्र सम्प्रत्ययमिति [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible] ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीगजाननः पातु ॥

सार्वधातुके [illegible] सार्वधातुकम् [illegible] मिला [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥

सार्वधातुके [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] सार्वधातुक [illegible] [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] सार्वधातुके [illegible] [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible] पत्न हीति [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ५

[illegible]
[illegible]
भा [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
प्र [illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible] घ
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]

यास्य पुनीति । प्रियसत्यारे पोदद्वै [illegible] ॥ अनन्यधातुकत्वाद्भेदेऽपि विधानादरमेनानेष [illegible] ॥ ॥[illegible]॥ किंमिदं पिति निष्पन्नं तु [illegible] निर्देशान्न
[illegible] पक्षत्वाद्बाधकं [illegible] वनान्नियमनार्थं आदिनिकेः [illegible] समानाधिकरण [illegible]
[illegible] निश्चितिरिति निष्पन्ने [illegible] पक्षत्वाभावात् [illegible] पर्यायान्तरेण [illegible]

[illegible] स्त्री [illegible] तु [illegible]

[illegible]

[illegible]

॥ ४ ॥ [illegible] ॥

[illegible] ॥ ॥ ॥

स्या.

समिति [illegible] इति [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

समिति विना सविकल्पना [illegible] इति [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ प्रमाणमिति ॥ [illegible]

[illegible] भवति [illegible]

[illegible] इति [illegible]

भा [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ प्रमाणमिति ॥ ॥ ॥ ॥

॰पृ५४

निमत्तामेवसंसर्गानित्यतेप्रवृत्तिकारान्तरितिनियमोनभवत्यनिरोनिमाषाप्रमाणान्तरनुमानेप्रेमाणसिद्धिलोपापत्त्यारसमर्थे निरूपमोमतत्त्वविग्रहरनि सनीचेत
यैनित्यनियमसमानभूमाविषमविस्मयनिरूपणनियमा:।किरपरामर्शसाम्याज्ञुमेनरागविनयमनिनायामंजलस्यतेमतवैतिपेविषयाननयापि यमितेजनमेन्निगमनमनि
।लक्षणवोर्तेतिपरामर्शाभावेरसंतेनकाश्वरसमर्थकारणत्वारहत्वाभावाव्यैतिनि रुचिरूपेषीमानोत्पेनपाठसारहरूनेमाप्नुविनिकल्पनावस्यारूपणचवैसदरूपसहस्रविन

निद्रापोत्तेन [illegible] रंगितर्णयपमाधैभवितिव्यतितिनिषणमेनसैवरोतोकोपवनिनाश्वंयनिरूपमाभूतनुकारपितानुकारयेदु।यथाप्रनाप्नुकरिण
नौषानिभाग:नेश्यतेरसमकिंचिनिषणपेर्ति:चनिनामेदर्थोपचाप्ताननः यद्य [redacted] पुत्रसारपेमभवनिकेः मृदितानः श्यामेताना
त्वे निःपुवृत्वपनवौमेन निषासमेरिपुषमपेरुपपत्तंरिकेपर्ये।निमषापोत्तेरुपहेणंपुनिरिवर्वनिपुआयेमुनि कापतेरूपहणंकिंपतनेपुनि
दिनोनिपत्नेपापत्वारिति।तद्वनेनःपत्येमे नि।निषापोभेदपहणांपुनिरितनिपेपायेविनिननलकिहं।निषापोपदप्रहणेपुरिंमिव्यनिषे
पार्वेमितिवतुपुनेरणर्थभेदप्रहणेनतिहरन पेपुनिरंभावाहर। ननुवपत्वविभावतेनिरूपेनिरूपनिषेध: यकारोर्तेरूपनिषेध:॥ए
कारोहितवनिषेधः।तत्पत्युनेकारवारहभावापेनुनप्राप्तिवनलाद्याप्य हरूभावावेनरिहेमेदग्रहणंकिंपुनेरूपंपुन मिरेशमनेनरहप
तोभावनिपितनुपिवलनाद्यापणनाहाहेतेरेविरेपेनमविनायां/किंकारणोभेदं।प्रत्युत्पवनकिं।णालोपदरूपनिषेधमलेगः।
यकिंप्रमाणमितिवहनुपदणेरितानोपरूकनेत्ववनवरनीरूपनिषेधःचमसेनमाहरनीतहाहितिपत्वमानोहेत्वाद्यैःभेदग्रहणेनन्नोविकल्पेन
प

णे:यदिकिंपपोसेरूपहरणेकारितरनिर्हेतुत्वाप्नोषाप्रैषानिरूपयनिसलाफिनेन:यामोनिमतदूकनेएकाकारतोरूपनिषेध:वापोनकेरणानि
मेनेनाननतानुएवंचकःऐतिमेवनिरूपिषयानन्तनतसरणेनरएनिप्रतिलोमरूपमेनतरविमयिनेमयकापेगतमानाभावापेस्थापनापेस्थेपनेरम
निषापेनगमदःतहेतुपोनोपिकिंयमाणोनमयतेनेदरूपनितथोनिर्हेतुसाधनिषहतुसपाकानातःपनप्रमपानोद्यरहेसाहरविनियो:स्थाप्यानिनेरमना
प्यिमेते॥

वद्वा

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १॥ २॥ ३॥ ४॥ ५॥ ६॥ ७॥

॥ [illegible] ॥ ॥ [illegible] ॥ ॥ [illegible] [redacted] [illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible]
[illegible] ॥ ॥ [illegible]

स्वसित्वनामपदइति भावकर्मणोः [illegible] १

[illegible] २

प [illegible]

[illegible]

[illegible] रोषः

३ [illegible] विशेषितः [illegible]

[illegible] विशेषितः [illegible]

[illegible]

[illegible] विशेषिताः [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ॥

॥ २० ॥ ३ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ३ ॥

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] । १७३ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] कृत्वा विट् भविष्यति इत्यादिभ्यः सार्वधातुकं [illegible]

धातुकं [illegible] तेन स्यादि [illegible] [illegible]

धातुकं [illegible] नोपतिष्ठते ॥

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

॥

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ [illegible] ॥ ॥ ॥

[illegible]
[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

नि.पा.

[illegible]

[illegible]

॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥ ०१ ॥

[illegible]

[illegible] विहिताइ इति नाम प्रसंगः

धैतो॥ इदं पदं सोकिमर्थमिति इदानीं क्रियाविशेषणत्वं विशेषणानां ... [illegible] ... नतानुभवविशेषणत्व
विशेषण [redacted] नवापदे इः समस्तपदमभवारवे कपत्रसमेणतः नवापदि नार्थे इ वेगपममेवं भाव्यो ... [illegible] ... तद्गायको वाजाले
इससे [redacted] इ निनि
ताप [redacted] नेन इतपदार्थमन ताप्यर्थे विकल्पते ... [illegible] ... तादि कापते पेन समस्त ... [illegible] ... क्रियार्थ

आतो नेयरक्षिणि इदं पदं सोकिमर्थी इदं पदमार्थक्रियार्थे इदं पदं सोक्रियते। आर्क्रियति संविषयापास्तात् प
क्षिया नस्थितेषामि भावे भावानुके नारीमा भेदानुकानि कारकदुपसंख्याने। इ कर्तव्येषु॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

कु

भानुके जातेरेव विशेषणे त्यत्र वर्तिते ... [illegible] ... क्रियाविशेषणत्वे ... [illegible] ... क्रि
यार्थका नुकम्पा विशेषणत्वे ... [illegible] ... समस्त ... [illegible] ... क्रियार्थभानुके इ ... [illegible] ... क्रिय
र्थेत्यनार्थभानुकार्थे ... [illegible] ... क्रियानानुभूतानि विशेषणत्वे ... [illegible]
इत्यर्थविशेषणान ... [illegible] ... क्रियार्थे ... [illegible] ... नमस्का
नि ... [illegible] ... विशेषणे ... [illegible] ... समस्त ... [illegible] ... विशेषणत्वे ... [illegible] ... नि
ताभावे भानुरूपे ... [illegible] ... क्रियेति ... [illegible] ... भानुक ... [illegible]
इ ... [illegible] ... विशेषणे ... [illegible] ... क्रियानानुभूतनिविशेष
त्वेनेतः समस्तपदम्का ... [illegible] ... इदं पदं सोक्रियार्थेमिति ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

पदो

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

यद्यप्यात्मौगेति यथा कृष्णभौ गौतेनानुमप्योभ्यासी इत्यौरे सुभगोः इहैवमपरोक्षाम न्यायें पञ्चमाध्याये निरूपाम नैव गौणभक्ति रोगयोगयोगेनन्यभक्ति अवं तौ रेः सूपत्र नामनाभौ ना
यन्योरपाप्यनात्मा इत्युक्तो यत्संस्कार पातुं नइहत्यो भावानुपदृणान्नुझसिनं भवति यथोक्तमनु यथोक्त नत्वितयो वाम नै पायोत्पानैरिय यो भंगा पाविसि पाय उद्दृग्न्यपावौ ॥ र

ध्या ४

[illegible]

यद्यप्यात्मौ विगौ भक्तिसुयोगेन नत्यापत्त्यो रे योन रचे य पत्वा वीति यथोक्तमनु यथो भवमभेदेयु यथोक्तमनु इत्यन्नपत्र अव्यक्तमित नत्वा सुन म्यापन मे यहति
। यूयत्यामि य दमु नैनत्यो वीर नात्सुन यत्येम्मनु इत्ति नम्यु यै तत्यो भ्यां नयत्रिका: इत्यभौह्यमे: नामम्य कारण: पुणभ्यौ पुनभ्रं इत्युक्तो: यानैयानुके
हेतु पदृणान्न यौ काव्यत्मात्माभावात् इत्यप्प्रत्यामनयौ कैसिद्धत्वको नयत्पात्मा भावात् नत्यनत्यामेवपुक्तिं सुभौ पानि नामौ निः क्रियौ तामनुपते।
इह अनिहि नामः यानह नित्यवनौ नित्यनौ इत्यन्त्रैरै यानि नामौ निः सिद्धौ से नियते नेत्यत्र सपरिवि विमु नि पिपं नित्ययुक्त मायाति प्योगि निवृत्तिनं गत्यमपि
सुवं वि इत्यं नैत्यानम्नामो निः यत्रे कानि नियुक्तेन । एवमपि यथा पूतन सुभनन इतनत्वा पिसमौगि नत्वमपौ सिद्धत्वौ सेका भवति एवमपि
मौ गौ ये नैत्यन्तमपि मायोनिः न्यायेन मो गपरं ले सनुत्तनेत पुः सुतपेन सिद्धृत्यु पत्प्नाकानेभ्यपः स्नेगत मैनका तस्येपोनहहतेनु वणौ
नमनिनरपौ मिरे पवैयो एवंनौ नो इत्यमंभगतरु संनौ नो । पद्मन्नगौ यें भिन्निवि पत्नम्नें किकारणौ सुवर्पभानकृत्वा नि हृ कृपमापौ भानुकम
मनभ्यपाप्पौ छेत्वौ निरुवनान नैत्यि निपान समयपाः पौरुस्यभवपारू चेरै नि। एवं नौसि सेइत्यवि पानुहृत्यु पत्य त्यं कौनिमनत्वा यौकी यस्या
वेः भोगपाभ पिपह नत्तमनै नौ निनि मैवम्पत्पापनेत्य वोजनेरै मिरौ निवि क्रियौ निरवैत्वा नियुक्तं मवतिमा मौ यानमयौ नि॥ ७॥ २॥ १॥

इत्युक्तुनिनि [redacted] पानिनः पुण्यतुन णह स्मात नयं यत्पानुमयमय सि कौनितं अपदृणाभावायत्योरे पाः सिद्धः इत्युक्तोः युविन्याग तुहुनिमाम यथोरनित्रमंगमाभावं
यत्नारै हृपपदृणान पोकर्मोनि मायाणमयो नि। नेनेपहः तदुइतपं हनुफलप्र हृणाम ऐवरा॥७॥ ७॥ ०१॥ ०१॥ ०१॥ ०१॥ ०१॥ ०१॥

अत्र क्रियते इति न चैत्र विशेषणं तेन संक स्यात्॥ स्वमा क्रिया मि निमक्ष ॥ त्रिभुवन पामिति कृ.नर्गमात्तेन यथा स्मार कृ.नर्गुंस्य मात्रा रमेन मर्यो मितम पे: यथा रेण न मिषे
भाषे वेति गुणा कृ.तेन नस्म स्यात्मेतु कृ.तेन यत्स्य मिहुत्व नु गुरु पचो रुतो भि यो भवे क्रिया नु लघु पचा रोति तत्स्य पारेण तम भवति गुरुर्वा तनु क्षिरे या भेद गुणा गोमि त्रुप्रा
रु विनाशगमा भुकारस्य ज्ञानं ने कारस्य मात्रेति नेत्स्य चामि हूत्वा तद्रुपुर वेरु नर्गत्रि भवनेतात् पारेण स्थान सूरर्थ इत्स्यलुस्य रोयो नारेभिस्य च नि रि तोमे

तस्य पामा वा नामहः ॥ क्रिया पे गुरु हे क्रियतम पद्मनो क्रियते तेन गुरु हरं मे यो ग्रमांगो हि पदरं तोनि म वापे ॥ गो हि पदरं तो क्रिया पेते नि मा पार्थे त्रिगण: उपमिति
इत्यत्र तेन प्रत्यामिते नतु यं तन च प धा स्या भिहता धूना ॥ नित्यु गुरु हतु ॥ नित्यु हुपी ति चा पो र पाप ति भेषा ये ते वि कृ.त घ र न गे क्रियते तु स्यो र पो त
पारे प प संग कृ.ना मा भिहुत्वा ता कृ.त्स्यारे को हृसतिं स्य पारे पा: यात मे त ॥ पीत गुरु कृ.त: इति पूर्व ता त र ति ॥ के वारा प घु तस्या मि हू ता
तत्र त्यु सं स हू ष तेन मा भिहू त्वा ते त्य मि ल पु भ्र यो इत्स भ पारे पा: य म सं रा नि षा पा यै न गा न गा यो गो गो ति पद यो न व स्थि रू इति रेत्या मि त्र पश्चि
इत्यतिरं पा पे तु गुरु इति लघु कृ.त स्था न का श: ॥ नित्यु गुरु हतु: ॥ नित्यु गुरु: गुरु स्था न का श: ॥ नि गो षु हानि मे दूं दर त्या म वे या मे ति ॥ नि पुर
प ति नि पु र कृ: सा पु त्रि न पू रो ॥ पा प ला हु गो कृ.तं ते यां न वे तो रो गो भवति ॥ तु पा रे पा प नि पे पा यो न स्या प नि ना पे: ॥ स मा न स्य प च ना नि त्र ॥
समा नाश्च व न ना नि त्र भ व नि ॥ या स्य पे नै त र ग ण र ल ते गो ते ण षा र्य पा र्ति ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

तत्र स्यानं नरत म पी ॥ भाषा व गातु ल स्य तु ल: रोये ष ण रा मे: ॥ नि गुप दतु ति नि ॥ स्व र्थं कि ता हु ग म्य नि षे भा र स्का र स्य रे ष ठ: कार: ॥ कि गे रे ति च ची स पि का गा इ का
रसा त्रा व म न: ॥ नि त्र हु त नं तेन ॥ कार स्य गु गा पु मा यो गु कार स्था न वे र स्ता हु णे कृ.ते न कवे न प वि कृ.त स्य न म ला हु का रस्या त्रे ण रु नि वा पो ॥ नि कृ.त नि रे शे न

शुभेशीतिअत्रवनाद्यानिकृष्काय शुक्लां [illegible] योगिनेत्रपोने [illegible] लिप्रयत्र वेनयोति यत्रोवनं [illegible] पंत्री हितेवने पूर्वमनादिस्वरादेश्वः इवचान्येवः शोसंख्रितिनत्रेणवन्नोनं
पन्नारूपवालेलाकेशीहुवेवर्णकंतेनारंनिरतुष्टो वेष्टन्तापः [illegible] नलोहितेवनेनस्यात्, हुस्वन् [illegible] शाद्तनेरयाचाद्रेपाद्यनिवानाससत्नार्हसंख्रितेपूर्व पांमर्णवज्ञ
त्रार्थनिजमेत्रः [illegible] वर्णपेन्नत्रमवीरा [illegible] नार्यान्याभिहृष्टस्यिस्त्रनपाथेवस्मात्र [illegible] वाद्ये [illegible] नगरणाप्त्री [illegible] नसुपर्दी [illegible] नराद्विवेष

शुनर्योपहितेत्रोरुपाने [illegible] वाभिवत्रानि। या नोयेत्रवर्णाति [illegible] हः इत्यः अतिवयेनत्रस्य [illegible] जरीन
पितंमात्रोत्रिते हि वितेरस्तपिकागद्विते। यत्रिनिषयः हीर्नेनहस्व [illegible] काराहितेः यत्रिनिषेषी। नर्थकः यत्रिनिषयो। यत्रिनेषय। [illegible]
वृभ्मीयिहस्तविकाजान्, चक्रनेतरन्यपूरणं [illegible] कमक्रनेतद्विमयमेदे [illegible] निनत्रेहमसमो [illegible] पह्येनिदिष्टननेनार्थः [illegible]
नयुष्मा मात्यायने। [illegible] तेमत्रपात्रेमत्रानि दिष्टयामवमथे [illegible] नवानिदिष्टाने हृस्तवत्रेनेः [illegible] हृस्त्रवन्मभ्रुतेपातंषे। [illegible]
हत्वेतिममनाः पर्थोध्रुक्तमर्थविष्णानिनस्माद्विस्वरमेति। [illegible] नादिष्टणामानस्याद्वेयथ्म वेनेतिनेनमनिर्णाति [illegible] नादिष्टनेषुने
नम्नकस्माबमथेति [illegible] लालान्॥ ॥

भावः गुनिनिर्विषनसरत्न [illegible] स्यात्हणारानिस्वयंनेनिषदेशः [illegible] तिमामर्थोनहस्वेनेनस्वातंमयाक्रुवल दिविधिदिस्नापन्ने [illegible] पानयव्यादिरेपानेनंसेपा [illegible]
८२ देशः सागमनिना [illegible] नामस्यमिवाय [illegible] हतिनेत्र [illegible] नोपनि [illegible] नुशुणेनरतिन [illegible] रेणाभावः पाजहीनि [illegible] निशपद्वि चानुस्मात्रेणाभवनिसर्वः [illegible]
नि मस्मादिसूनायोतिन वनास्तं [illegible] रायसाकोयेणानुभाव्येनरपोनिदिष्टेनामा [illegible] पद्यानेतरइमागमकेत्वनोनिनिर्दिष्टरोर्वि [illegible] नाभावः॥ ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

वेधेणार्थवसवनुन्तस्वरवैनवचनुकागेगे भ्यतेनवनु न्यः तिनवत्रीपमडेत्रः [illegible] तत्यं वनाया मिति विसग्गर्नीगे। निनाधेनानंसाशे वेकृभ्यंते। नतवाप्त एवंता
षदेनाश्चुगार्णन। [illegible] नेनराश्च्वेगाभिनायुद्र कोरताय यचाभानादे। पीनवा भेनिरहेनिवरनेग्रे [illegible] नवताशिति पवृगि [illegible] नवपन्ना पेपाद्र वीने। पेनचापि [illegible] तेप २
वृण्याकामरवेनापेयक तेकृणवनाने नतवस नौ विनसितः [illegible] पंसौ। ति पामेपेहिनुगनेग नुनासिकंजपि [illegible] न्किम्के पो शम्मपा कृनगिणि। नमूत्ना प्रम

[illegible] किमर्थेदेपांतेकृनामपदगोकितेनरुपन्तुमेबेन्धे नुदेरिपदगेरानु [illegible] पादेनानुनिपेनावै विकृ नपद्रगंकिपने मूलगां दूनेलरूपादेना
पसंगन्त्रजणणभिद्रे नान नूनानेहि निर्मनि नपाहर्जः पनवेनानू दूणगनः पाद्रूषणनतं किंकारसंलुनवणा मिद्रनानः श्रुणि द्रमूलनवणा मिद्र
नान। [illegible] पृष्ठ भिरिमपारेशः पसजेन समानानापण नृनी सिद्र मिनाव समानाना पणमपिदू षाषप मेदे नतेगानानूरेण पोमपृशरूप्यने ॥ पा
निमश्रुनेशेषामनर [illegible] निमश्रुनोगिशि न्याने मानानाप दू नोपेवानि गामुनोगिशि न्याने नाना नाप दू नोपे नोपसंस्पाने नतेपेगामपे ने [illegible]
वैजिन [illegible] नान। मुपागि। मृणर्भमि [illegible] पंजमे। पनाम पने। [illegible] निमि पेणवनेशेगरामे पेणपामे पेणगमेनिकू न्नः कगरुं
नाभित्रुनिमिवुलोरेकौपिनंन्यवृणानांरेवानवननी। नृपते पश्चात्प्रति [illegible] मृलारः नवमि [illegible] निरूदेगे पाशिंद्रुमिरेगे नाको
पिनपगणमू नारहेन। नेपिकृ नेदेगणमुलगेपनः तिस्वानिरसरानान्नविग [illegible] मुलारः नवेषवति विधनेन च स्वा [illegible] मि
वस्राकू॥ ॥

[illegible] नोपितने रनि पयपिपरसपांयुतिनेवेपम [illegible] पिपमपन्लस गेनवलनरङ्गे गमानाविगणसामृत्नगेगिग॥ (पूकृतंग)॥ ॥ घोगुसंनरम पानुपा
म॥ ॥ पीनागोत्पृगि (पार्वरेदुनिकामसमंद्रत्वासं नमसिंधं [illegible] नाभिरामम पूर्वेदसमानना मिपेआमर्षदेरा पनएं पीमपामे) २

[illegible]

४४ विष्णो [illegible] ४

[illegible]

[illegible]

आमोपि

[illegible] ॥

[illegible] ॥ ॥

[illegible] ॥ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]
[illegible] ॥० ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ ०॥

किं तर्हि [illegible]

[illegible]

[illegible]

किं तर्हि [illegible]

[illegible]

[illegible] किं तर्हि [illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

कोर्टे इति लेनाप : गोमांसं तिन ननु विक्रय [illegible] न्नु कन्ते तिन य रा रा न स क्तेर्ते इ ति ने में न [illegible] प्य इति मं न रे [illegible] निः क्षन र्श माध्यं नु मे [illegible] स्याने [illegible]
ति ने सुण्णिते विष्णु [illegible] कर्मणि [illegible] रुते न [illegible] ने त्ति [illegible] कोरे न [illegible] नितु न मान [illegible] मे [illegible] न [illegible]
नोमर्ते इति स नोप [illegible] तैन मिति [illegible] रे इति मेने न [illegible] इति [illegible] इति मा मिति [illegible] इति [illegible]

कोर्ट इति ले नाप : पा मो ति [illegible] नु नाप [illegible] कार [illegible] नु नि इति [illegible] इति [illegible] स्त [illegible] गता दे सं
इति प [illegible] ते नि मि [illegible] ति [illegible] लेना [illegible] ना प [illegible] ते का य कं भवेत्
त त्र यान [illegible] इति [illegible] ले ना [illegible] मिति । [illegible] ना [illegible] इति [illegible]
[illegible] भि [illegible] इति
दो [illegible] भे वा यु के [illegible] मि [illegible] ति [illegible] ति [illegible] यों । [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
• [illegible] हरि ह्नि तिरा र्थ धातु के ऽत्र •

तिमा त्वेन पा [illegible] भि ना शे ये ते भ वि ष्यती । [illegible] कुर्वंति । [illegible] ते [illegible] ति [illegible] ति [illegible] मा ते न [illegible] इति [illegible]
[illegible] मिति [illegible] नेन [illegible] हरार [illegible] न र [illegible] इति [illegible] न [illegible]
कर्माणि [illegible] मिति ॥ [illegible] इति [illegible] इति [illegible] इति [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

व्याकरणं तत्सूत्राणं इति पदार्थभानुकरणनिपातसप्तमी स्यात् रागविरागोऽविरहिरूहति व्याख्यानेऽनिर्णयोऽवनिग्रहोऽपि पक्षान्तरे सम्भवात् ल्यबलोपे अनन्यथासिद्धम्
तत्प्रत्ययलोपेऽनेकार्थत्वादिति तत्र सूत्रान्तरैः निर्णयो न भवतीति सम्प्रत्ययस्य प्रयोजनमस्ति विशेषणं तत्र समानाधिकरणे विशेषविधि
तत्सम्बन्धेऽपि तन्निपातेऽधिकरणमुपसंख्यानमिति नियमः स्थितिविभागादिरागान्तरोपपत्तिश्च तदनन्तरं लोकादावपि नियमोऽयं सर्वत्र सर्वत्रेति समासे

व्याकरणं तत्सूत्राणः मुख्यविधिमोघूरिति यदीयस्यायोगेनेव्योति विरुशिद्यायनीमिके विरुशिद्यनोंमिना शु
यतनोंका व्युपलभ्यवेनियतत्वमप्यस्यरीतिरीन सर्वरिद्धातीन व्याकरणस्यपरार्थेवाच्ये तेन इति एकारयकाशैरेन
वर्चनिति एकारयकाशैरेलेन्निविप्रयत्नम् येमतः नियतः सिद्धे हत्योपरिहरणे किंतुनः कारणं न सिध्यति अनोरि कारौ
निषनिषेधः प्राप्नोति तत्रापि चकुःकर्नेवकर्म निराकारेपरविशेषणत्वमपि विशिष्यस्यावैपरीत्ये तत्रापि रूढःन
विभूतिरूपव्यवसायशेषे किं प्रत्ययकर्तृकर्मणि कर्तृकरणं नेमेदंसिद्धमित्याह रूपान्तरे एतद्वर्णप्रकृतिप्रत्ययविभागे कारक
मोनिश्चयस्यासलोपसंविधायोगेन एतन्मुख्येनानन्तरावाप्यसम्बन्धे व्याख्या एवमपि यत्र व्यतीतत्वाभावादिति ॥ ३ ॥ ॥ ॥

सर्वत्र नञर्थाधकं भविष्यति ॥

तदेकानुरूपविकारादेकान्तः सम्भवति निमित्तमभिसन्धिमन्तस्त्वात् निमित्तः पौर्वापर्यविरोधे परत्वानित्यत्वात् समासः निपातविधि यारि पारि इति
तत्र सत्यार्थनिमित्तत्वात् वृत्तिप्रयोगाभावः सम्भवति सलोप संनिपातेऽपि प्रत्ययलोपे सम्बन्धेन च सम्भवति यदि सर्वत्र रूपसिद्धिः सम्भवति प्रत्ययविकारेण
कार्यकालवचनाद्यर्थमतसमये प्रत्ययविधानात् तत्सामर्थ्ये प्रत्ययलोपे तत्रापि सत्स्वाभाव्यापत्तौ प्रत्ययलोपे प्रत्ययलक्षणे सति तस्य प्रत्ययत्वात् सम्बन्धः
इतिनिरुद्धत्वार्थकत्वाभावः

[illegible]

[illegible]

येनमिदंपक्षतिवरंपक्षतिवरःपक्षतिनवांपक्षतिजगदति॥ १॥ २॥ ॥ ॥ ॥ १॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] ॥

[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible] राम

[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible]

स्तुतिः [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ५ ॥

[illegible]

[illegible] ॥ ६ ॥

[illegible]

वक्ताो रे गो॥ २॥ समूद्वेप ख्वरस्न नये [illegible] रिति नि ये [illegible] प्रमा नात्सुपं [illegible] मिनि॥ [illegible] नि वपानि मिरंनि [illegible] मिनसूरवेति मरसापदवेन [illegible] मिद्व [illegible]

[illegible] नरेतेन नंतेनस्नान्नसु [illegible] पाच [illegible] [illegible] मितु [illegible] हुते

मा [redacted] तुष्पेनेनाति माति [illegible] नेनिष्पन्ने [illegible] रम्माति [illegible] पपरे [illegible] मनतंत्र [illegible]

[illegible] मिद्व [illegible] पानिपेन [illegible] पत्र [illegible] पयप्रा [illegible] पापेपनेन [illegible] म्पत्र [illegible] पानेन [illegible] मानो [illegible]

तन्मयहस्त [illegible] नुवर्तनिष्पेन परितुलं [illegible] नेन [illegible] पनारे रूपारे [illegible] नेन [illegible] [illegible]

कथंपि [redacted] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ५॥१०॥

[illegible]

[illegible] राम

[illegible]

[illegible] ॥७॥ ७॥ ५॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥७॥

नेत्रेपा[redacted]नीति। नेवंतंस कं यो निर्दिश्यते तस्य गौ ये वसनानान व्यामत्सा मोनीति। युक्तस्य रता यो रास्य तथानं कनेमात्र द्रा मिहेति। याशरीना मनः का धस्य वा तुमापेः स्रे स्वाशं तथा मोन कारणः कं ने व्यावहारे पुत्र वना घत वा नेपि यन तेनान्। यदि तु वा मेष्वा शदिषु व्याप्ति के व्याशे भानेर भूयोनेत्र गौ घटो त्साराम्नोनेयानो

ननानक व्यम्। किं कारणं निर्दिश्यमानस्यार्थे रूपाभवंनीति। व्यापरिया याक्त त्वेषा। कः पुनरत्र विशेषः। एषा [illegible] पारिभाषिको क्रियते। उ
तथा द्रव्य सन्ने तो गते। युक्त्यो भवापरिभाषा कं त्वेप्यानुद्रव्य मनस्य पौनः भाषा व्याप्ति यो मना नि। कानि पुनरत्र विषयानुमानि यो न तनं से विदार्थे
यु। स्यो। कुमारी किरणो रत्न गुणां भानाना यो न संयोगस्याम्। यदीहस्या कुम्भेषु व्याप्ता हरस्या तूस्यामस्या मोनिनिर्दिश्यमानस्यार्थे रूप
भवंनीति न संयोगमनीति। इत्यमिहसंयमायो। व्यापूर्वहस्यानः कं यो नाम यो मि तिक्रियन्तु कं ने योग संनो शम्। निया व्याप्त्यादृस्याः कंने घा
निमानुमेनानक नोप्यमुक्ता व्याप्ति पाहृस्याः। कथम्। नामक ने व्याप्तिमा पुनरस्य मत्वा कंने वा हो न रात्र व मा मुर्चा निवि रेनिसो भवति
। उभयोर्नि सयो: पदाराम। इदं नो रेन से पश्येत्। सादिन्कं नेन मस्या द्रव्य सैभानः मामोति। निर्दिश्यमानस्यार्थे रूपा भवंनीति
निनरो घा भवतीति यत्र दिनिर्दिश्यमानं नमस्या द्रुभवनि स्यायथा विज्ञानात्। सर्वविद्वान् हसितो व्याहृति। युद्धेनेति लौ
कं ने संद्रव्य नो तेन नामाशेषः। यस्मुक्तं निर्दिश्यमानस्यार्थे रूपा भवंनीति नरो घा भवनि नेह व्यवहार संघ यायेन। इत्युक्त नोनोने

[redacted]नामपरिच्छिन्न कं ने यम्मपरतारिद्दागमः॥१॥

प्रत्याख्यानो वैभाषाग मानामो देशस्य राजसमा नेत्रएवस्य मेतद्रव्येपि तु शास्त्रं रेशे भेदानविक व्यरमसिसयोरूपथ तुपराना दृद्रवानाना मा [illegible] नाम संगशनिनो
व्याप्ते॥१॥ १॥ ॥

पंतरं गार्हाति मान्यो देशेभ्यो भात विकारा ना मा सैं ॥ ०ां [illegible] पा वा र्पीति। प्रपरना ऋं ऋ ग ना हा पा सं नि कौ गा मा र स्य : [illegible] नैति। प्रत्यपदस्यार्थे भागण
भातुप्रस्वा समरण प्यह्ण न कं म : ऊह्य योगे निकारक पत्येता पिपरहा नि मेषा तु पमिषा पा : नत्र प्रवृद्धं निरस्वमा तेयार्थ विद्दते। भामा गगा हुस्सा विन्यव : पत्रो ए ण प

पंनेगा मंते वेनापृ : रसेन्ये डिपात्तो क्रियात्तं क्रियाकं क्रियासं पाया विकृतेसमा आ तु स्वन्तं तेषाकः मानुवेति। विधिईयमानस्य
इप्पा भवंतो निनर्थो भवति। न्याइतो नयोदितं यदिति पाजनम। पृहरण पृकृ गा। [illegible] तृऋगपरं ऐति। विधिईयमानस्यादेशा भवं
तो निनर्थो भवति। नितरां परस्य सवर्णादि विकारे स्वरूपो [illegible] तनम। अति ति षः अति नयनसः। किन्तु तस्य नि ऋ
वनस्यभावः मामैति। विधिईयमानस्यादेशा भवंतो निनर्थो भवति। ऋमतब्रसन। ऋति ऋषम। ऋति रवम। उप
ऋष्टं नास्यसवर्णो मानृतः। विधिईयमानेस्यादि शाभवं तो निनर्थो भवति। ममादि विकारः। ऋविसः उ ऋ मसः ॥

[illegible] ऋल्लौ उऋमसो समा धत्तं सवर्णादि विकारा : मानुवेति॥ ०॥ ०॥
सृ

पे स प्रत्ये विगणात नृपा पे हेतुत्वं स्यात्। ऋतिस इति। रेणभनः स्याद्भगुन गुणा पे पपात स्त्रसु पोद्दष्टा उपसर्ग ने तु मा राजस्ता भाव : ऋषु व फलं गा पि कार इनिव
रना नारं तस्म पुगणस्या निया रत कार स्यापि नदोः सृ सा विनि सत्तम सूग : ऋषते त्ल्ली रासे नि वृत्तनारं गा स्वे व भवंतो ति नद वि पेणा भाव : ग ॥ ०॥ ०॥ ॥

परमक रति। यतेन कालनत्वात्म रहेतः कः पुण्योति। तत्र तत्समतेनयो मनुष्येनार्मितस्थानपर्वे काले हिंसने षा नेरो वियत्वे निकर्पंसमतन्ति यादृनकन्दसर्वे तिरूपेन सर्वं
नोदृसहारो नामगामनि निनपानाका विरहः स्मानत कारदकाशीलपः सर्वनिमाननर्दोनपसगमार [illegible] पि। पापानिस्तु मुपुर्तता कायमिलतपति यात्ररतन
यात्पिपण्यायुनतपरेन्नामयः [illegible] साराभिसमेनेति। योकाल भोरिन्यास्यनतसंयेयारमामंताणी नियणपमानाणोमणः स्थानं [illegible] समर्वनि। यथयपण्याहरि

नर्कतश्चा॥

किमंतलकारेणः मामेति। मुनिकः परमकः निरीक्षणमानस्यारेणामंदेतो नि नदेयेम वर्तते। उदः स्थानं लोभो नुदेलेमयोजन
म। उदस्थानंउदस्थानो स्मृतिकेनसाकुस्यानवेसवतोः यामोति उदः स्थान [illegible] गिति। निरीक्षणमानत्पिदेशामनुनेति नितंरूपो
भवति। नासेहि निरीक्षणेनतपन्नस्यात्मनुनि स्नुताय रहिननान्न पानसंयापो। भाषानुनेपयो उकेपर्वे स्थानेषोनामपोग
एनन्तुवेपयोजने यमेनस्थानेनरूपाः पुमेतपनः सर्वं हुनुगितति॥ [illegible] रादिः स्यान्नुभवतां। ज्ञानिर्दिवनीत्युदि
नामेषति। [illegible] कारणं किम ननकराः स्थाने किपने। [illegible] पनेनारेऽदुष्टनानेषयेनामसंपसारेणनदनवानवारदुहुतमनपर्वे
सेवनभोगर [illegible] संयमान्नेनरूर्मा मिथुन। कार्दर्य सिद्धि हि तिर्गनेः यशः युताः समयन स्वानां [illegible] नेनो नामनुगेन
भर्ताश्रयादि। तत्र्यस्वनाम हिः स्वयं दर्शिहिं सिलाम [illegible]॥७॥

इहस्याद्भवति। सं [illegible] रणपदेवीनो पुनर्ना हि स्थानगतानांसपगादि हीपसानवशेरवक। यथो केसमरणादेवाः स्थानेनोगतंतमपो जपंतो निहि
नुपुर्वं सुतमयो चेन सिद्धि पमनारस्यसर सिद्धि [illegible] नकारणसमसमगोः सर्वकारेण नकेनपुरा यांकोभिलसमथाप्रेयः सप्ता हिदेनी निरहे [illegible] ताणो
सुपोहलेनादि विधयति। पुनकारणेनसोपररेकं हि सिगिन्नेदशानर्सां यावस्य दरमादि [illegible] संयमनुहितानेनो पदवने। सगापिनासुपोगेनसर्वसंसान
नारदं कि तिपरान्वहरगाद्विभतिपर्वति। उपमर्गा सुपपरेवदेः निन्धोरसिनाकिनामाहुनोपनेयाहु संसलेनलहि यानेमापर्कल्पात॥ ७१७॥

[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible] नम्। [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ति। [illegible] इति। [illegible]
ति [illegible] ॥१॥ ४२ [illegible]

[illegible]
[illegible]
भाषानुव्याख्यानम्॥१॥१॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
श्रु आ [illegible] [illegible]
अ ना ४८ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

५

सांनासानो [illegible] मा [illegible] त्त [illegible] सामा [illegible] [illegible] मासं [illegible] त्त [illegible]
[illegible] रूपेण्याचक्षसे [illegible] सात्रि [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] वमा [illegible] [illegible] [illegible] लोप [illegible] [illegible] वमा [illegible] [illegible] नेति [illegible] [illegible] [illegible] त्तवे [illegible]

कथं [illegible] नन्व [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [redacted] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
माधे [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] भवति। [illegible] ॥१॥२॥५॥ ॥१॥ ॥१॥

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [redacted] [illegible] ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥

[illegible]

ॐ शुभमस्तोप [illegible]

प [illegible]

न [illegible]

[illegible]

भाषा

तापं मा निकृरंति। सापं स्वात् ... [illegible] ... पिस्नमवुनी निकानमम[illegible]वाक्रेना। पिस्नमवसि। ज्ञेन पुनि[illegible]
[illegible] ... पिशानना सिंत। ... [illegible] ... ति। रिनिका
[illegible] ... ति। राक्षि
पारारिनो[illegible] ... [illegible] ... निष्यानि।

[illegible] ... नियामनम। ... [illegible] ... सापं मा निकृ[illegible] ...
[illegible] ... कि। नियाननम। ... [illegible] ...
[illegible] ... त्वरासि। रा[illegible] ... पारिशिलोपान
[illegible] ... स्यादिति। परिशिलोपानस्यानारस्य ... [illegible] ... रा
स्येपरइति। ... [illegible] ...
निमिद्धा नि॥ ख्या ॥१॥

एवं[illegible] ... [illegible] ...
[illegible] ... ति[illegible]
[illegible] ... संगात। ... [illegible] ...
[illegible] ... ॥१॥ ॥१॥ १॥ ॥१॥ १॥ १॥ १॥ ॥ १॥ १॥

इत्यंतरीति। मणित्वनाशात्सर्व[illegible] इति भावः [illegible] तेन सर्वमस्ति [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] इति। [illegible] इति।
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible]
[illegible] ॥ ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] सिद्धमिति। [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
धातु।१ [illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] ॥

सूत्रार्थ।१

विलक्षणमिति विलक्षणत्वस्मात्त्वर्थैकत्वमनेकत्वमतिव्याप्तिर्न कुत्वमसमनिर्देशात् तु नित्यत्वेन [illegible] तस्मात् [illegible] तेन भेदेन तद्भेदे इति तथा
[illegible] विलक्षणत्वसमानमते हेतुः [illegible] सम्भवति येन कृतमिति [illegible] नहि नरोति [illegible] तद्धेतुत्वे [illegible]
[illegible] विलक्षणविदुषेत्यादिना [illegible] चेतनस्य [illegible]
[illegible] तस्मिन्नपि [illegible]
[illegible] विलक्षणत्वमिति [illegible] विलक्षणत्वादिति [illegible] विलक्षणत्वमुक्तं तेनात्रापि

विलक्षणत्वं चेतनत्वेन [illegible] विलक्षणत्वं नास्ति [illegible] नहि [illegible] विलक्षणत्वं [illegible] प्राप्नोतीति
[illegible] विलक्षणत्वं [illegible] प्राप्नोतीति न तु विलक्षणत्वं [illegible]
[illegible] विलक्षणत्वं [illegible] विलक्षणत्वं [illegible]
[illegible] कृतकत्वमनित्यत्वं [illegible] ॥

[illegible] इति [illegible] नहि [illegible] विलक्षणत्वं [illegible] न [illegible]
[illegible] पत्ते [illegible]
[illegible] तथा [illegible]
[illegible] इति [illegible] तथा [illegible]
[illegible] विशेषप्रसङ्गः ॥ ७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

नुग्रह कुर्वन्ति सर्वेषु नवानुरूपं फलं ददाति लोकः। लोकाय के [illegible] न्ते पुरुषोनि होसे संशयो पना सिद्धत्वात् [illegible] पिष्टरति विशेषणात्तात्तुल्यं रस्यैति रक्षणाय [illegible]
लु निर्लोभवन्नुखना। गम्यते न कर्मफल सु राग बन्धिनिषया हृष्णानन्यात् इत्येवं गुणान नन्दते न सूत्रसंपाना विनिवान [illegible] कौतुकान्यन्यतरं निर्मुक्त रागाद्वेषौ दष्टृनिमित्तं
दिव्यवचनात्र [illegible] निमिति यानिप्रविश्य द्वारं बन्धनकृत्यौ नाम निरन्तरे श्रुभिरी तमर्पयेतेन बहूनां नवेदाम्बवने निर्गृतौ विषयनम वेत्तेन रूपो वेभ्यो नानि नम

तुरीयमिपत्तम् कुर्म वेतमनेनो पानत्यः येनत्यना पुरिति सर्वारिचात्म् नवनत्य् सर्वेत्योर्थे नाभं गमनयनन्तेकस्यान् कु सर्वेभ्योपाविदृशप
ने कुर्म् येषुमान नमायथैनात् येनयन्ते नापत्तेनेनापा जन्तेनौकृतिनवनायने सम विष्णवि गुणमानवानुरूपकरात्मा गुरुतौ पौति चन्द्रनेत्वा
गत्वृत्तेनि तु विकारणं सिकविवृत् [illegible] पाणुलत्वके नाम विशेषणे [illegible] हितां इतिरसानि विशेष [illegible] अश्यति बहिर्वि [illegible] सम्यान
विकृष्टः नीचानिपरिक्लेशवज्ञश्वेनानन्यः निर्गुणीत नयेश्वराय आवारिहनोपपन्नाद्यपराधि पुत्रस्वामात्यैतनौ मानवेदहस्यनि
नर्थिनि रमाणार्थेहपुण्यो चेवस्यच सन्निधि [illegible] निरिनोपपद्मानवृष्टाद्वृपुनि पत्नीयपरापि अपवादयस्यपरानि किपुनोन्नेरु गोपनामनानुमा
ह्योसिद्धत्वादरणार्थ यन्मम इदमृश्यामात्र अमितात्त् पारवोपवृहरपन्नं पिषमावश्योपसर्वनिहने भावादेशोधोः पयोविनियोगेनभवत्यांनिप
दिव सर्वं कृष्णो च। मा वाणि योग यशो दिव रया देवि स्मतो तीर्थ गर्वि भर्ष मिति यथा ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥१॥ ॥

निमर्थं स निपोगा [illegible] हृतानि ति चवृहपनो नि भवित सुमिति निर्वेमित् सम्यग्वेनानि वसि सुदिस्तु [illegible] अनुशासनोपनिष्ठ [illegible] निपनाया [illegible] प्रिभवनि दिनेनोपेसंसन्निपाग
पिण्हलात्रु करा निश्च नौ मिहूपां येन हेत्वनं सन्निपाग प्रिवहयोरिभापापान्तुनिमलनहाभ्यानेन्तनयपनेपरस्माद्विसिद्धैभवति विष्णतेति हलिनिवातमानतवेन
नर्थानि चंगमझ्नदपि ज्ञेहरकत्व भवति पवनत्वनिश्चितं बवहितुर्थं वर्मेवया पर्यतिस्वधापनी। ति तुवानेगावश्योप्रमापात् ------ अन चरित॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ७॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] ॥ ८ ॥ [illegible] ॥

श्री०वै०प ४८

[illegible]

अथ पद्यः

[illegible]

[illegible]

नवविवे० [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible] [redacted] [illegible] ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

२५ द्विमात्रैरिति [illegible] सूत्रेषु [illegible] संयोगात् [illegible] इति [illegible] भावः [illegible]
[illegible]
इति [illegible]
[illegible] [redacted] [illegible] नत्र [illegible]

प

[illegible] [redacted] [illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ॥ ॥

[illegible] पप
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

तेतुरिति यकारगतुरिति पूर्णतोभावरश्चितात्पर्यं हिनातयावत् तावत्केवलेति पाणिनः सूत्रस्य हृदोषनात्पर्येपकारौ इति तावत् विमानेष्वस्थापकमूलं नरे
स्थापनेनतत्स्थानमेव नात् मनेरिति नाणाभावार्थं निपातनेनस्वार्थे इति मे निवपूर्वानेने तापकतानपनपमूले तेन हेतवः उभयोर्विमापो ज्ञातोर्हिले कार्यानन्त्या
तत्तेमविध्यति पुंनकमपोऽननान्तारान्निपातनेनाम् चानलक् लोपनिषेधार्थमिति निपातनम् ऐश्वान्वरति रेखाकोरणमध्यितिमनपर पाणूरिमने उक्ता
नी

तेतुरिति याव पुंवधोनाहतेति किंनिपातनेन पकारागमेन हितेन तत्र निपातने धोगाद् नेन तत्र निपातनान पुंकोनामावेन च तनान् धोगादि
नेतत्निपातने सवर्णं किंकारणं सामान्येन चतनान् सामान्ये न न पन्ने तपनिषेधात्रनो निपातनेति तापकं पुनरित्ने न
लमनिषेधस्य पनेन हि तापपामावार्थत्वे हिते ततोनेनभवतीति किमितस्वेतापनेन पोनदेधोगा धोवादे धूरमध्ववनलेन भवति
ऐश्वानस्य स्वरेभेदो विद्यानतरेपपूर्कतेन ऐश्वाकस्य स्वरभेदार्थं निपातनेरप पदलेन तत्पम ऐश्वाकः ऐश्वाकः एकयु
निर्देशात् इत्युपपत्र ऐकयुक्तिः स्वरमते नाम प्रयोगप्रसक्ते नियमसंभवात्

रत्नो पो निपातने निलाराधनानतं नवागत्पुमावरत्नविलासे धोरेरेव विकिरणविशेषाने पत्ताकाविलाजनन्दन इन्धानाद्रानाद् धनपनवनवने
प्रधारितिलक्षितामेकाप्रपादिमाणवको नो हातने मबमिनुमाणौ रकस्मिन्नपामसानेन ... रुपाने पारवदुभव्याद्विनिपातनपनक्रमूलिनिर्देशादिति
ख्योऽपेक्ष्यमान अमंघनिपातनेनमवेद्य रत्नोविकाम पाव रवयामेव विमनपे: प्रयोगप्रसक्ते निपातनान् स्थितान्नाविपूर्वमिति भाव स्थितेनिविशेषणता मेन
वाम

मैत्रेयऋषि [illegible] हिरण्य[illegible] [illegible]
[illegible] निषाप [illegible] सिद्धत्वा [illegible] द्वितीयपरं [illegible]
पादः [illegible] [illegible] मैत्रेय [illegible] [illegible]

[illegible] किं निपातनं मैत्रेय [illegible] निपातनं [illegible]
[illegible] द्वितीय [illegible]
[illegible] कर्तव्यः [illegible]
मैत्र पुनः [illegible] हिरण्य [illegible] किं निपातनं हिरण्य [illegible] हिरण्य [illegible]
[illegible] हिरण्य [illegible] किं निपातनं हिरण्य [illegible] हिरण्य [illegible] निपातनं [illegible]
[illegible] हिरण्य [illegible] हिरण्य [illegible] इति श्रीमद् [illegible]
[illegible] इति [illegible] अध्यायः ॥ ॥

इति [illegible] हिरण्य [illegible] इति निपातनं [illegible] सिद्धत्वात् [illegible]
[illegible] इति [illegible] अध्यायः ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥